

Souhrn

Flexibilní endoskopické vyšetření polykání v diagnostice poruch polykání

Flexibilní endoskopické vyšetření polykání (Flexible Endoscopic Evaluation of Swallowing, FEES) je v zahraničí běžně používanou metodou diagnostiky a terapie poruch polykání, která doposud nebyla v České republice zavedena. Práce byla zaměřena na adaptaci metody pro podmínky ČR (úprava protokolu, definice kompetencí, používaných materiálů) a její začlenění do systému veřejného zdravotního pojištění.

Cílem druhé části práce bylo vytvoření hodnotícího skóre FEES, které by kvantifikovalo doposud pouze slovní výstupy z vyšetření a umožnilo lépe interpretovat výsledek vyšetření mezi odbornou veřejností.

Prostřednictvím FEES bylo vyšetřeno 210 pacientů s dysfagií a 69 pacientů bez dysfagie v kontrolní skupině. Jednotlivé parametry původního FEES protokolu byly kategorizovány a byla vypočítána parciální riziková skóre pro hodnocení anatomie a fyziologie, polknutí pyré, tekutiny a tuhé stravy a výsledné celkové skóre.

Byla navržena modifikovaná pětistupňová penetračně-aspirační škála (mPAS) reflektující kromě hloubky průniku stravy do dýchacích cest také očistnou schopnost dýchacích cest. Výsledné FEES-score bylo počítáno vážením součtu rizikových faktorů a stupně mPAS. Stupeň korelace mezi FEES-score a závažností dysfagie byl vysoký ($\rho=0,993882$, $p<0,0001$). Byl zjištěn statisticky významný rozdíl FEES-score mezi zkoumanou a kontrolní skupinou ($p<0,0001$).

Pro hodnocení FEES vyšetření doporučujeme používat kombinaci hodnot mPAS (0-4) a FEES-score (0-140). Nová škála nedobře pokrývá raritní kombinace četnosti rizikových faktorů a stupně mPAS, další výzkum směřující k upřesnění výpočtu bude nezbytný.